

men jeg er overbevist om, at den nævnte Rigsdagsmand albrig har brugt de Ord, der bleve ham tillagte — at førend man gav Folketirken dens Forsatning, skulde man aflæde den alle dens Midler. Det er saaledes fremsat paa det Allerbestemteste, at Kirken har en saadan Eiendomsret derover, at Staten, at den lovgivende Magt ikke skulde kunne tage Beslutning derom. Den nuværende høitagtede Kultusminister har mange Gange ved forskjellige Leiligheder udtalt det absolut som sin bestemte Mening, at det er Kirkens egne Midler, hvorom der her er Spørgsmaal. Endnu i Mødet igaar sagde han, at det dog vilde være underligt, om ikke Kirken skulde kunne benytte sine egne Midler, saaledes skulde kunne styre dem, at den derigjennem kunde blive fri for at henvende sig til Staten om Hjælp. Disse Midler ere saaledes opstillede som saadanne, der ikke vedkomme Staten, og kun, naar Kirken skulde trænge til Mere, havde den at henvende sig til Staten for at faae dette Mere. Efter min Formening har Kirken ikke nogen saadan Eiendom; overhovedet taget veed jeg slet ikke, hvem der er „Kirken“; det er et Taagebillede, man stiller op, men som svinder bort, naar man vil nærmere bese det; naar man vil see, tage og føle paa det, svinder det hen i Taage. Spørger man, om det er Geistligheden, der eier disse Midler, svarer Enhver: Nei, det kan det ikke være; spørger man da, om det er Kongen, saa sige de Fleste: Ja, det er Kongen som den øverste Biskop i Landet; men man kommer albrig tilbunds i, hvad det er, der er Kirken med Hensyn til Naadigheden over disse Midler. Derimod hører og seer man, at en Mand, der har studeret Theologie og faaet et Embede, meget ofte, det er idetmindste Tilfældet med Mange, kommer til at antage, at idet han har faaet det geistlige Embede, har han derved ikke alene faaet Ret til at have visse bestemte Indtægter mod at udføre visse bestemte Handlinger, men tillige en Adkomst til at indtræde i en vis stor Korporation, der har en Magt overfor Statsmagten, der udgjør en Stat i Staten og som saadan staaer uafhængig af

Statsmagten. Jeg vilde derfor ønske, at Rigsdagen, albrig ved nogenstomhelst Beslutning vilde give Understøttelse til, at det kom saaledes til at staae i Fremtiden. Den Mand, der af Regjeringen ansættes som Præst i den danske Folketirke, erholder derved efter min Formening intet Andet, end hvad en Jurist erholder, der faaer et juridisk Embede; han erholder sin lovbestemte Løn og visse bestemte Pligter og Forretninger, som han skal udføre for denne bestemte Løn; men overfor Staten erholder han ikke nogenstomhelst Magt og Mændighed, som han ikke har havt iforveien, hverken for sig selv i det Enkelte eller i Forening med sine Kolleger. Jeg kan derfor ikke see, hvorfor der mere skulde være Grund til i Finantsloven særligt at opstille disse Indtægter som et geistlig Lønningsfond, end der ved Loven om de juridiske Embeders Lønning var til at opstille som et særligt juridisk Lønningsfond de Sportler og andre Indtægter, der nu skulde indflyde i Statskassen. Det var der Ingen, der talte om, men man forudsatte det som en Mulighed, at vi, idet vi inddroge disse Indtægter i Statskassen, kunde tabe derved; det var muligt, at de Udgifter, man fik ved at lønne disse Embedsmænd, vilde blive større end de Indtægter, der inddroges. Sikkert stillede det hen i det Uvisse, thi der var ikke ret Mange, som kunde danne sig nogen Forestilling om, hvorvidt der vilde fremkomme Gevinst eller Tab; men der var ikke Tale om i Finantsloven at opstille noget juridisk Lønningsfond. Hvorfor da gjøre det her, er dette Forhold anderledes? Siger man, det er anderledes, saa kan man kun sige det, naar den Betragtning ligger paa Bunden, at her er Tale om Kirkens Eiendom, om Noget, som Kirken har; thi jeg seer ellers ikke, hvorpaa man skulde støtte en saadan Betragtning. Ligesaa vist som Staten nemlig er forpligtet til at lønne de juridiske Embedsmænd, den vil have, ligesaa vist er det, at den har Forpligtelse til at lønne de geistlige Embedsmænd, den vil have; det ene følger med det andet, og naar det nu er givet, hvad det er, at en heel Deel Vanstueligheder ved Sagens Gjennemførelse